

ฉบับเวียนรายงานการประชุม

ระเบียบวาระการประชุม

คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

วันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑ อาคาร สพฐ. ๔ ชั้น ๒ กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก

และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom meeting

ผู้มาประชุม

● ผู้มาประชุม ณ สถานที่จัดประชุม

๑. นายพิเชษฐ โพธิ์ภักดี	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายพนัส บุญวัฒนสุนทร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน ผู้แทนรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	รองประธาน อนุกรรมการ
๓. ผศ.พัชริน ดำรงกิตติกุล	ผู้เชี่ยวชาญ	อนุกรรมการ
๔. นายอารยะ โรจนวณิชชากร		อนุกรรมการ
๕. นายพนัส บุญวัฒนสุนทร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๖. นางสาวปัทมาภรณ์ อักษรชู	นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมโภชนาการวัยเรียนและ วัยรุ่น สำนักโภชนาการ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๗. นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี	ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อ สุขภาพ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๘. นางสาวพจนา เหลือโกศล	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๙. นายไพโรจน์ กระจงทอง	มูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. นางสาวกุลธิดา อ่วมอิม	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นางสาวนฤมล ธนเจริญวัชร	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวมยุรี ดิษย์เมธาโรจน์	นักวิชาการอาหารและยาชำนาญการพิเศษ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอาหาร แห่งชาติ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

10 • ผู้มาประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. นายประพัทธ์ รัตนอรุณ	รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน	รองประธาน อนุกรรมการ
๒. ดร.พญ.สายพิน โขติวิเชียร	ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ ผู้แทนรองอธิบดีกรมอนามัย	รองประธาน อนุกรรมการ
๓. นายสุรพล เจริญภูมิ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	รองประธาน อนุกรรมการ
๔. นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์	รองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ	รองประธาน อนุกรรมการ
๕. นางสาวสุชาดา สภาพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน อนุกรรมการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๖. นางวรมล นพคุณ	ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๗. นายธีรวิทย์ วีรวรรณ	ผู้อำนวยการกองสร้างเสริมสุขภาพ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๘. นายพลวัฒน์ การฤณาสกร	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและ พัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๙. นางสาวน้ำทิพย์ หิรัญวงศ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑๐. ดร.พญ.สายพิน โขติวิเชียร	ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๑. นางสาวชนัญญา เลิศสุโภชนิษฐ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวนิรมล ราศรี	รักษาการผู้อำนวยการ สำนัก ๕ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ้ง		อนุกรรมการ
๑๔. นางสุปียา เจริญศิริวัฒน์		อนุกรรมการ
๑๕. นางสาวทิพย์วรรณ ปริญาศิริ		อนุกรรมการ
๑๖. นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์	ผู้เชี่ยวชาญฯ	อนุกรรมการ
๑๗. นางปิยะดา ประเสริฐสม	ผู้เชี่ยวชาญฯ	อนุกรรมการ

12 ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ

13	๑. นายสุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย	ที่ปรึกษาและกรรมการ
14	๒. นายสง่า ตามาพงษ์	ที่ปรึกษาและกรรมการ
15	๓. นายสนิท แยมเกสร	ที่ปรึกษาและกรรมการ
16	๔. นายกฤษ อดตมะเวทิน	ที่ปรึกษาและกรรมการ
17	๕. ผู้อำนวยการกองการสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
18	๖. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
19	๗. ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	อนุกรรมการ
20	๘. ผู้อำนวยการกองอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
21	๙. นางสุไลยา เวชสิทธิ์ กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น	อนุกรรมการและ
22	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	ผู้ช่วยเลขานุการ

23 ผู้เข้าร่วมประชุม

24	๑. นพ.วิวัฒน์ โรจนพิทยากร	รองประธานคณะที่ ๕ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
25	๒. นายสมโชค คุณสนอง	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหิดล
26	๓. นางสาววรัลภรณ์ คงหนู	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย
27	๔. พรรณทิพา แก้วมาตย์	อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
28	๕. นายภาณุพงศ์ ประพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดฮาว
29	๖. ผศ.สุพจน์ บุญแรง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
30	๗. นางสาวอมวาลี อัมพันธ์ศิริรัตน์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่
31	๘. ผศ.ธัญศิรินทร์ ณ น่าน	หัวหน้าทีมวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (น่าน)
32	๙. นางสาวศุภนิดา ทองปิ่น	นักวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (น่าน)
33	๑๐. นายเขวาลิต สิมสวย	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
34	๑๑. นายสันติ นาวิสัมพันธ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลลำนางรอง จ.บุรีรัมย์
35	๑๒. นางจิตภา บุญนะ	หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำนางรอง
36	๑๓. นางสาวพวงเพชร พิมพ์จันทร์	หัวหน้าทีมนักวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
37	๑๔. ทพญ.จินดา พรหมทา	นักวิจัยพื้นที่จังหวัดสุรินทร์
38	๑๕. นายวุฒิพงษ์ ปรีดากัทรพงษ์	เจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
39	๑๖. นางบังอร กล้าสุวรรณ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น
40	๑๗. นางสาวสุธาวลัย สิทธิวิชาพร	นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ กรมส่งเสริมการเกษตร
41	๑๘. นางสาวทิพรดี คงสุวรรณ	นักโภชนาการปฏิบัติการ สำนักโภชนาการ กรมอนามัย
42	๑๙. นางสาวสุจิตรา บุญเป็ง	นักวิชาการอาหารและยาปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
43	๒๐. นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช	นักวิชาการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
44	๒๑. นางสาววิรัตน์ดา ดวงใจ	นักวิชาการ มูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ

45 เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น

46 **ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**

47 **วาระที่ ๑.๑ การยืนยันตัวตนผู้เข้าร่วมประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์**

48 ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ คู่มือการปฏิบัติ
49 ราชการนอกสถานที่ของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อ
50 เศรษฐกิจและสังคม และประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคง
51 ปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
52 แสดงตนก่อนเริ่มประชุม

53 **ข้อเสนอ**

54 จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบและแสดงตนในการเข้าร่วมประชุม

55 **มติที่ประชุม**

56 ที่ประชุมรับทราบและแสดงตนในการเข้าร่วมประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

57 **วาระที่ ๑.๒ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหาร**
58 **และโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖**

59 ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการ
60 สู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๒/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการ
61 ในสถานศึกษาและชุมชน ให้ประธานอนุกรรมการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้งคราว ไม่เกิน ๓ คน นั้น ในการประชุม
62 ครั้งนี้ ได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ รวม ๓ ท่าน ดังนี้

63 ๑. นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์	ประธานคณะกรรมการกำกับทิศแผนอาหารเพื่อสุขภาพ สสส.
64 ๒. นางปิยะดา ประเสริฐสม	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย
65 ๓. ผศ.พัชริน ดำรงกิตติกุล	ข้าราชการบำนาญ

66 **ข้อเสนอ**

67 จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

68 **มติที่ประชุม**

69 ที่ประชุมรับทราบ

70 **ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม**

71 **วาระที่ ๒.๑ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและ**
72 **โภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

73 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้าน
74 อาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
75 โดยมีมติสรุปได้ดังนี้

76 ๑. **ที่ประชุมรับทราบถึงกลไกการขับเคลื่อนภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการ**
77 **ด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน และความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรฐานระบบการจัดการ**
78 **อาหารและโภชนาการในสถานศึกษา โดยอ้างอิงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งรับทราบ**
79 **ข้อเสนอจากผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก และอาศัยอำนาจตามหมวด ๕**
80 **ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับ**
81 **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเด็นดังต่อไปนี้**

82 (๑) การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสนับสนุนโครงการอาหาร
83 กลางวันให้แก่สถานศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศล่าช้า

84 (๒) การขาดนักโภชนาการชุมชนในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ

85 (๓) ค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า ๒๐ บาท
86 เนื่องจากงบประมาณโครงการอาหารกลางวันไม่ครอบคลุมเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส
87 ทางการศึกษา

88 (๔) การนำวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและ
89 การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับแก่กรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณอุดหนุนอาหารกลางวันเด็ก
90 นักเรียนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท

91 (๕) หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน กรณีเงินเหลือจ่าย
92 ที่กระทรวงการคลังและสถานศึกษาหลายแห่งยึดถือ ไม่สอดคล้องกับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือ

93 นอกจากนี้ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ อดีตกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
94 คณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ในการประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕ ได้ให้ข้อเสนอแนะ
95 สำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน โดยสรุปดังนี้

96 (๑) การจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบเดียวกันภายใต้หลักการ Big Data

97 (๒) การสนับสนุนงบประมาณอุดหนุน ควรพิจารณาบนพื้นฐานของการบริหารจัดการ ข้อมูลที่
98 เก็บและการรายงานข้อมูล

99 (๓) การกระจายอำนาจในการกำกับติดตามและประเมินผลให้แก่หน่วยงานท้องถิ่น

100 (๔) การจัดให้มีครูโภชนาการที่ดูแลเกี่ยวกับอาหารกลางวัน และนมโรงเรียน ตลอดจนการมี
101 ส่วนร่วมของชุมชน

102 (๕) การใช้ทรัพยากรจากชุมชนและท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า

103 คณะอนุกรรมการฯ จึงได้กำหนดกรอบกลไกการขับเคลื่อนระบบการจัดการอาหารและ
104 โภชนาการในสถานศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ขึ้น ดำเนินการโดยคณะทำงานจำนวน ๓ คณะ ดังนี้

105 (๑) คณะทำงานพัฒนามาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา
106 พิจารณาจัดทำคู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และทดลองใช้ในพื้นที่นำร่อง
107 เพื่อยกระดับการจัดการให้เข้าสู่มาตรฐานกลาง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ มูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภค
108 อาหารเพื่อสุขภาพ ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนระบบคุณภาพอาหารและโภชนาการในโรงเรียนและชุมชน โดยได้รับการ
109 สนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ขยายผลในโรงเรียนต้นแบบการ
110 จัดการอาหารและโภชนาการ โดยสรุปผลการดำเนินการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๖ ได้ดังนี้

ปี (พ.ศ.)	ผลการดำเนินงาน
๒๕๖๔	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือมาตรฐานกลางของระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษานำร่อง - อบรมผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูจาก ๑๖๕ โรงเรียนนำร่อง ใน ๓๒ จังหวัด โดยจัดทำเป็นหลักสูตร ๒ วันทำการ ๓ รุ่น มีผู้เข้าอบรม ๔๔๔ คน มีการสอบวัดผล และมอบเกียรติบัตรให้ผู้ผ่านการอบรมตามเงื่อนไข - พัฒนาเชื่อมโยงวัดคุณภาพสุขภาพพลอดักซ์ชุมชน สู่เมนูอาหารกลางวันโรงเรียน (Thai School Lunch: TSL)

ปี (พ.ศ.)	ผลการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสื่อสำหรับการเรียนรู้และฝึกทักษะของนักเรียน - สร้างแพลตฟอร์มรองรับข้อมูล การรายงาน และการเผยแพร่ความรู้
๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ (ดำเนินการต่อเนื่อง จากปี พ.ศ. ๒๕๖๔)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมออนไลน์แก่ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องเพิ่มขึ้น ๔๕ จังหวัด รวม ๖๖๔ โรงเรียน - ลงพื้นที่ติดตามประเมินผล - จัดอบรมแม่ครัวและผู้รับจ้างเหมาบริการอาหาร ๓๐๐ แห่ง - ผลิตชุดสื่อต้นแบบการเรียนรู้สำหรับแม่ครัว ผู้รับจ้างเหมาประกอบอาหารโรงเรียนและผู้ปกครอง - สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยแบบมีส่วนร่วมจากชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาในพื้นที่

- 111 (๒) คณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน ได้ขับเคลื่อนงาน
- 112 การพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน เพื่อผลักดันให้เกิดนักโภชนาการชุมชน พัฒนา
- 113 ศักยภาพพี่เลี้ยงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจรเพื่อสุขภาวะเด็ก ทั้งนี้
- 114 อ้างอิงข้อสั่งการของผู้ตรวจการแผ่นดินตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ.๑๓/๓๖๙ ลงวันที่
- 115 ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมอบหมายให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการดังต่อไปนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จัดทำแผนกรอบอัตรากำลังของท้องถิ่น
กระทรวงสาธารณสุข	กำหนดให้นักโภชนาการศูนย์อนามัยและนักโภชนาการโรงพยาบาลในพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่คำนึงถึงอาหารท้องถิ่นตามวัฒนธรรม
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย โดยการสนับสนุนจาก สสส.	ประสานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่มีการผลิตบัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ อาหารและโภชนาการ เพื่อจัดทำ <ul style="list-style-type: none"> - แผนกำลังคนร่วมกันในการผลิตบัณฑิต - แผนการพัฒนาบุคลากร - หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจรเพื่อสุขภาวะเด็กให้เสร็จสิ้นภายในเวลา ๑๐ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓)

- 116 ผลการดำเนินงานภายใต้คณะทำงานฯ ดังกล่าว สรุปได้ดังนี้
- 117 - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพทีมพี่เลี้ยงเพื่อการจัดการอาหารและโภชนาการ
- 118 ในสถานศึกษา เมื่อวันที่ ๙-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีบุคลากรด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และส่วนท้องถิ่น
- 119 เข้าร่วมการประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๑๙ คน เน้นประเด็นถ่ายทอดความรู้และทักษะ นโยบายและการจัดการ
- 120 อาหารและโภชนาการในสถานศึกษา การประเมินภาวะเจริญเติบโตและภาวะโภชนาการ การนำข้อมูลจากระบบ
- 121 เฝ้าระวังภาวะโภชนาการสู่การดูแลภาวะโภชนาการเด็กอายุ ๓-๑๘ ปี การจัดการอาหารสำหรับเด็กอายุ ๓-๑๘ ปี
- 122 การประเมินคุณภาพอาหารที่จัดบริการในโรงเรียน ความปลอดภัยอาหารและการจัดการอาหารปลอดภัยใน
- 123 สถานศึกษา และมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา

- 124 - จัดทำหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา (ฉบับทดลองใช้) สำหรับ
 125 คุณครู และเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ จัดประชุมพิจารณาหลักสูตรร่วมกับนักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ
 126 ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน
 127 และเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จัดประชุมพิจารณาหลักสูตรร่วมกับนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารปลอดภัย เพื่อ
 128 พัฒนาหลักสูตรร่วมกัน
- 129 - จัดทำหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา สำหรับเจ้าหน้าที่
 130 สาธารณสุข ด้านการศึกษา ท้องถิ่น ผู้สัมผัสอาหาร และ อสม. ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้อยู่ในรูปแบบ e-learning
- 131 - จัดทำหลักสูตรสำหรับนักเรียนเพื่อบูรณาการร่วมกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้แกนกลาง
 132 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา โดยมีแผนการดำเนินการเป็นดังนี้

กิจกรรม	มีค. ๒๕๖๕	เม.ย-กย. ๒๕๖๕	ธค. ๒๕๖๕- เม.ย. ๒๕๖๖	มีค.-สค. ๒๕๖๖	๒๕๖๖- ๒๕๖๗
พัฒนาศักยภาพทีมพี่เลี้ยง (ท้องถิ่น ศึกษา สาธารณสุข ครู)					
จัดทำหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการใน สถานศึกษา (ฉบับทดลองใช้)					
ประชุมพิจารณาหลักสูตร ฉบับสำหรับครู ร่วมกับ นักวิชาการศึกษา					
ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร ฉบับสำหรับครู					
พัฒนาหลักสูตรฉบับนักเรียน เจ้าหน้าที่ (สาธารณสุข ศึกษา ส่วนท้องถิ่น) ผู้สัมผัสอาหาร และ อสม.					
บูรณาการร่วมกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา					

- 133 (๓) คณะทำงานพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน ได้
 134 กำหนดกรอบแนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษานำร่อง ประจำปี
 135 พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้น ทั้งนี้ สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้
- 136 - จัดทำคู่มือการกำกับ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
 137 ตรวจสอบและประเมินด้านอาหารและโภชนาการของเด็กในวัยเรียน ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 138 - จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการเข้าถึงข้อมูลการบริหาร
 139 จัดการอาหารและโภชนาการที่สามารถแสดงผลแบบทันที (real time) และทุกหน่วยงานสามารถใช้งานร่วมกันได้
- 140 - จัดทำแผนการดำเนินงานของคณะทำงาน โดยกำหนดให้โรงเรียนดำเนินงานตามคู่มือ
 141 มาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการประเมินตนเองใน
 142 ระบบออนไลน์ โดยต้นสังกัดรับรองการส่งข้อมูล จากนั้นลงพื้นที่เก็บข้อมูลและประเมินผลตาม ๒๓ ตัวชี้วัด ที่กำหนด
 143 เพื่อพัฒนาเครื่องมือ และสรุปผลการติดตามและนำผลมาปรับปรุงเกณฑ์และคู่มือการดำเนินงาน
- 144 - อบรมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดของ
 145 สถานศึกษาในพื้นที่และโรงเรียนนำร่องในโครงการ จำนวน ๒ รุ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง
 146 ปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

147   ๒. **ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้า**ของการดำเนินโครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพ
 148 ของท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานด้านอาหารและโภชนาการ เพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในชุมชน นำเสนอโดย ดร.ทิพย์วรรณ
 149 ปริญาศิริ โครงการดังกล่าวมีระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๖
 150 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและสมรรถนะเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะของผู้ปฏิบัติงานด้านส่งเสริม
 151 โภชนาการชุมชน และพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นด้านการจัดการอาหารและโภชนาการ โดยการมีส่วนร่วมของ
 152 เครือข่าย พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายให้แก่ อปท. ในการสร้างเสริมขีดความสามารถและสมรรถนะของ
 153 นักโภชนาการชุมชน เพื่อร่วมกันทำงานแก้ไขปัญหาโภชนาการอาหารในชุมชน

154   ๓. **ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้า**ของการพัฒนาแพลตฟอร์มที่บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้าน
 155 อาหาร โภชนาการ และสุขภาพของนักเรียน นำเสนอโดย ดร.สุเปีย เจริญศิริวัฒน์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์
 156 และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ โครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
 157 นวัตกรรม (NECTEC) กระทรวงศึกษาธิการ (สพฐ.) กระทรวงมหาดไทย (อปท.) กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)
 158 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ เข้าแพลตฟอร์มกลาง ที่เรียกว่า KidDiary Platform ซึ่งหน่วยงานและ
 159 บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อวางแผนและกำหนดนโยบายต่อไป นอกจากนี้ ยัง
 160 มีโปรแกรมต่างๆ ที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่

161   - Thai School Lunch Programme ซึ่งเป็นระบบออนไลน์ที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัด
 162 อาหารกลางวันที่มีคุณภาพ สามารถประมาณการค่าใช้จ่ายและวัตถุดิบล่วงหน้าได้ โดยเป็นการพัฒนาระหว่าง
 163 NECTEC ร่วมกับสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

164   - Thai School Recipes เป็นระบบประเมินคุณค่าทางโภชนาการของตำรับอาหารของ
 165 โรงเรียน ทั้งนี้ หากสูตรมีการตรวจสอบโดยนักโภชนาการแล้ว ก็สามารถใช้เป็นสูตรกลางที่โรงเรียนอื่นๆ สามารถ
 166 นำไปใช้ได้ด้วย

167   ภาพรวมของการบูรณาการข้อมูลสุขภาพและโภชนาการเด็กผ่านแพลตฟอร์มกลาง เพื่อเพิ่ม
 168 ประสิทธิภาพในการเชื่อมโยง คัดกรอง และเฝ้าระวังสุขภาพเด็กรายคน โดยมีการทำ MOU ระหว่าง NECTEC สพฐ.
 169 และ สด. ในการเชื่อมโยงข้อมูลภาวะโภชนาการและสุขภาพของเด็กทั้งหมดจากระบบ DMC และระบบ LEC (มีเด็ก
 170 ประมาณ ๘ ล้านคน) เข้ามาที่ระบบ รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลอาหารกลางวันเข้ามาที่ KidDiary ด้วย นอกจากนี้ ยังมี
 171 ระบบ Farm to School ที่เชื่อมโยงไปถึงเกษตรกรที่ป้อนผลผลิตเข้าสู่โรงเรียน และ Thai School Lunch for
 172 Catering ที่เชื่อมโยงข้อมูลผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับเหมาจัดทำอาหารกลางวันเข้าสู่โรงเรียนด้วย

173   ๔. **ที่ประชุมรับทราบผลการขับเคลื่อน**สภาพอาหารและโภชนาการชุมชนจาก ๓ พื้นที่ โดยมี
 174 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจระบบอาหารชุมชน ตลอดจนเพื่อให้มีกระบวนการพัฒนาเป็นนโยบาย
 175 สาธารณะระบบอาหารชุมชนจากท้องถิ่นสู่ระดับจังหวัดที่มีกลไกการบริหารจัดการอาหารปลอดภัยและโภชนาการ
 176 เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนี้

177   (๑) การพัฒนาระบบอาหารชุมชนระดับตำบล ตำบลลำปางรอง อำเภอโนนดินแดง จังหวัด
 178 บุรีรัมย์ (นำเสนอโดย นายค.ลำปางรอง และ ดร.เขาวลิต สิมสวย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์)

179   (๒) การขับเคลื่อนระบบอาหารระดับชุมชนเมือง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดย
 180 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในประเด็น food safety awareness, food supply chain management
 181 และ food loss and food waste นำเสนอโดย ผศ.ดร.ธัญศิรินทร์ ณ น่าน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย / ผอ.
 182 โรงเรียนนครพนมวิทยาคม (เทศบาลเมืองน่าน) / ผอ.โรงเรียนบ้านห้วยแฮ้ว อำเภอสันติสุข (สพป.น่าน เขต ๑)

183 (๓) รูปแบบการจัดกลไกขับเคลื่อนระบบอาหารชุมชนและอาหารศึกษาในสถานศึกษา โดยใช้
 184 สถาบันการศึกษาเป็นแกนสำคัญในการวางรากฐาน พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอโดย ผศ.ดร.สุพจน์ บุญแรง
 185 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

186 ๕. **ที่ประชุมมีมติ**มอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการดังต่อไปนี้ และเสนอต่อคณะกรรมการ
 187 เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

188 (๑) **ปรับปรุงและจัดทำแผนขับเคลื่อนการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา**
 189 **และชุมชน ระยะ ๑๐ ปี** ซึ่งอ้างอิงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่รับทราบข้อเสนอจาก
 190 ผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก รวมทั้งจัดทำ (ร่าง) กรอบกลไกและแนว
 191 ทางการขับเคลื่อนงานระบบการจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ -
 192 ๒๕๗๐ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

193 (๒) ทบทวนและปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะทำงานทั้งสามคณะ ภายใต้
 194 คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ให้มีความ
 195 เหมาะสม โดยเฉพาะจำนวนผู้ทำงานไม่ควรเกิน ๑๒ - ๑๕ คน

196 **ข้อเสนอ**

197 จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาและรับรองรายงานการประชุม

198 **มติที่ประชุม**

199 ที่ประชุมรับทราบและรับรองรายงานการประชุม

200 **ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา**

201 **วาระที่ ๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามมติคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการ**
 202 **ด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

203 (๑) **การจัดทำแผนขับเคลื่อนการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน**
 204 **ระยะ ๑๐ ปี** (อ้างอิงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่รับทราบข้อเสนอจากผู้ตรวจการแผ่นดิน
 205 เรื่อง การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก) และ (ร่าง) **กรอบกลไกและแนวทางการขับเคลื่อนงานระบบ**
 206 **การจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**

207 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อ้างอิงตามข้อเสนอของสำนักงาน
 208 ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 209 พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในการบริหารจัดการอาหารกลางวันเด็ก โดยมอบหมายให้**กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก**
 210 **ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไปดำเนินการ** เพื่อให้การดำเนินการบริหาร
 211 จัดการโครงการอาหารกลางวันเด็กสอดคล้องตามพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐
 212 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๖๐
 213 เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนของประชาชน ตามมาตรา ๒๒ (๒)
 214 ประกอบมาตรา ๓๒ และเสนอรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
 215 ครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ พร้อมข้อเสนอแนะ เรื่องการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก ตาม
 216 มาตรา ๒๒ (๓) ประกอบมาตรา ๓๕ ดังแสดงในตาราง

217 **ข้อเสนอ**

218 จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
<p>๑. กรณีการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้แก่สถานศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศล่าช้า</p>	<p>๑.๑ เสนอให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการอาหารกลางวันและแสดงผลแบบทันที (real time) เช่น เวลาการโอนงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน (วันที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ประชุมรับทราบการจัดสรรงบประมาณ และออกประกาศการจัดสรรงบประมาณ / วันที่ ก.ก.ถ ส่งเรื่องขอจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวันไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น / วันที่กรมปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินงบประมาณ) เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณให้ทันก่อนเวลาเปิดภาคเรียน อำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดความโปร่งใสและเป็นหนึ่งเดียว และให้กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ให้การสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๖๐ วัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการคลัง - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) 	
	<p>๑.๒ เสนอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นออกระเบียบกำหนดระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับโครงการอาหารกลางวันให้แก่โรงเรียนภายใน ๗ วันทำการภายหลังจากที่ได้รับเอกสารครบถ้วนถูกต้องแล้ว</p>	<p>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</p>	
<p>ข้ออภิปราย ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้</p>			

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	<p>ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังจากที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว เพื่อแก้ไขปัญหาความล่าช้าของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันแก่สถานศึกษาทั่วประเทศ ทั้งนี้ สถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงอื่นต้องจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุน และบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะโอนเงินงบประมาณไปยังสถานศึกษานั้นๆ และหากดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้วและมีเงินเหลือจ่าย สถานศึกษาต้องคืนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>นายพนัส บุญวัฒนสุนทร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สพฐ. กล่าวเสริมว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประชุมกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเน้นย้ำเรื่องการกำกับและติดตามการส่งโครงการอาหารกลางวันและจำนวนนักเรียน (ตามระยะเวลาที่กำหนด) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบจำนวนเบื้องต้นก่อนจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งจากรายงานพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินงบประมาณเป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p> <p>นายภาณุพงศ์ ประพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดฮาว ให้ข้อมูลว่า โรงเรียนบ้านกาดฮาวได้ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อยู่เสมอ จึงไม่มีปัญหาประเด็นการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า อย่างไรก็ตาม บางพื้นที่อาจพบปัญหาเรื่องระบบบริหารจัดการและการจัดสรรเงินงบประมาณ ที่แตกต่างกันไปในแต่ละเขต</p> <p>รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวเสริมว่า หากพบว่าเขตพื้นที่ใดยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ ขอให้แจ้งมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อเร่งดำเนินการแก้ไขต่อไป</p> <p>นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ เสนอขอความอนุเคราะห์กรมปศุสัตว์เร่งรัดกระบวนการจัดสรรสิทธิและพื้นที่จำหน่ายนมโรงเรียนให้รวดเร็วและทันต่อการเปิดภาคเรียน และขอให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประสานความร่วมมือกับ สพฐ. ในการสื่อสารและประสานข้อมูลกับเขตพื้นที่ และขอความอนุเคราะห์ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการอาหารกลางวันและแสดงผลแบบทันที (real time) เช่น เวลาการโอนงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน</p> <p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ้ง สอบถามเพิ่มเติมกรณีการจัดสรรค่าอาหารกลางวันนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน หากจำนวนนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยแจ้งไว้ จะมีวิธีการจัดการอย่างไร</p> <p>นายพนัส บุญวัฒนสุนทร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สพฐ. ให้ข้อมูลว่า กระบวนการของ อปท.จะนำข้อมูลที่โรงเรียนแจ้งมาก่อนวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน เพื่อจัดสรรงบประมาณก่อนเปิดภาคเรียน และจะแจ้งข้อมูลอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๑๐ มิถุนายน หากจำนวนนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป อปท.จะพิจารณาเพิ่มหรือลดค่าอาหารกลางวันตามความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ประธานอนุกรรมการ กล่าวเสริมว่า ขอให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่เด็กนักเรียน และขอให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติรับไปประสานกับกรมปศุสัตว์ในประเด็นเรื่องการจัดสรรสิทธิินมโรงเรียนให้ทันต่อการเปิดภาคเรียน</p>		

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
๒. กรณีการขาดนักโภชนาการชุมชนครบในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ	๒.๑ ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนกรอบอัตรากำลังของท้องถิ่น ในเบื้องต้นจัดให้มีนักโภชนาการอย่างน้อยอำเภอละ ๒ คน ในช่วง ๒ ปีแรกในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) และระยะต่อไปเพิ่มเป็นอย่างน้อยตำบลละ ๑ คน ขึ้นตอนต่อไปจึงเทียบปริมาณนักโภชนาการตามจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่กำกับดูแล ทั้งในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและโรงเรียนปริยัติธรรม ทั้งนี้ ให้รายงานผลทุก ๖ เดือน จนกว่าจะมีนักโภชนาการครบทุกท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	๒.๒ กรณีที่ไม่สามารถจัดจ้างไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดทำคู่มือและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มคุณวุฒิและงบค่าตอบแทนพิเศษแก่ครูโภชนาการที่รับผิดชอบอาหารกลางวันและพี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงนักวิชาการสาธารณสุขหรือพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่มีนักโภชนาการท้องถิ่น จัดให้มีการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมทั้งฝึกอบรม ฝึกทักษะ คู่มือการทำงาน ที่สามารถเข้าถึงครอบครัวของนักเรียน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	๒.๓ ให้ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้นักโภชนาการศูนย์อนามัย และนักโภชนาการโรงพยาบาลในพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโดยมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่คำนึงถึงอาหารท้องถิ่นตามวัฒนธรรม	กระทรวงสาธารณสุข	

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	<p>๒.๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดทำแผนกำลังคนร่วมกัน (ความต้องการกำลังคน การจัดสรรอัตรากำลัง งบประมาณด้านบุคลากร) ในการผลิตบัณฑิตแผนการพัฒนาบุคลากร และหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจรเพื่อสุขภาวะของเด็ก โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพ ในการเป็นตัวกลางประสานงานระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่มีการผลิตบัณฑิตในสาขา คหกรรมศาสตร์ อาหารและโภชนาการ <u>ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๐ ปี (แผน ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓)</u> เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้จบหลักสูตรนักโภชนาการในระยะยาว</p>	<p>- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงสาธารณสุข</p>	
<p>๓. กรณีค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า ๒๐ บาท เนื่องจากงบประมาณโครงการอาหารกลางวันไม่ครอบคลุมถึงเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา)</p>	<p>๓.๑ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการประสานขอความร่วมมือจากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำรายได้ของ อปท. มาสมทบค่าอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในโอกาสแรกก่อน และให้ทบทวนและตรวจสอบจำนวนเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอีกครั้ง หากจำเป็นให้พิจารณาเสนอขอของบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือในปีนั้นๆ ตามขั้นตอนต่อไป</p>	<p>- กระทรวงศึกษาธิการ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)</p>	

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	<p>๓.๒ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้โรงเรียนเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เฉพาะในส่วนที่เป็นดอกผลมาดำเนินงานของกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาจากสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยส่งเสริมให้นักเรียนทำเกษตรในโรงเรียนแล้วนำผลผลิตทางการเกษตรมาสมทบกับค่าอาหารกลางวัน</p>	กระทรวงศึกษาธิการ	
<p>๔.กรณีการนำวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามพระราชบัญญัติ</p>	<p>การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาบังคับใช้แก่กรณีการใช้จ่ายงบประมาณอุดหนุนอาหารกลางวันแก่นักเรียนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐ บาท เสนอให้กระทรวงการคลังเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้กำหนดข้อเสนอให้การจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษาและเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องถือปฏิบัติให้ต้องใช้วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อจัดทำข้อเสนอดังกล่าวแล้วให้รายงานต่อสำนักงานตรวจการแผ่นดินทราบด้วย และดำเนินการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาต่อไป ตามความในมาตรา ๖ และ</p>	กระทรวงการคลัง	<p>กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้ออกแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการประกอบอาหาร การจ้างบุคคลเพื่อประกอบอาหาร หรือการจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) แนบท้ายหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่กค (กวจ) ๐๕๐๕.๒/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒</p>

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	มาตรา ๗ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐		
๕. หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน กรณีเงินเหลือจ่ายที่กระทรวงการคลังและสถานศึกษาหลายแห่งยึดถือไม่สอดคล้องกับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือ	ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบถึงปัญหากรณีหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับเงินเหลือจ่ายโครงการอาหารกลางวันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนที่ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและพิจารณาหาแนวทางแก้ไขโดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ โดยอาจนำระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาว่าด้วยการรับเงินการจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๓๖ มาเป็นแนวทางที่กำหนดผู้รับผิดชอบอาหารกลางวันสามารถยืมเงินสดใช้จ่ายก่อนล่วงหน้าได้หนึ่งสัปดาห์ อันเป็นการกำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว		สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ^๑ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามขั้นตอนและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสมรรถนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงบประมาณ มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพ		

^๑ คู่มือการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ได้ระบุบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน (แนวทางการขอรับงบประมาณเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวัน / แนวทางการจัดอาหารกลางวัน ซึ่งประกอบด้วยกรณีการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ประกอบอาหาร การจ้างบุคคลเพื่อประกอบอาหาร การจ้างเหมาประกอบอาหาร) แนวปฏิบัติการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และขั้นตอนการลงทะเบียน และการใช้งานโปรแกรม Thai School Lunch

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	<p>ของอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีระบบกำกับติดตามอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ ควบคุมกับระบบเฝ้าระวัง คัดกรอง และส่งต่อภาวะโภชนาการ รวมทั้งให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันแก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่เห็นชอบการปรับค่าอาหารกลางวันของเด็กนักเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป - มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแนวทางและมาตรการในการดำเนินการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนและผู้ปกครองนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับอาหารกลางวันที่เหมาะสม เพียงพอและถูกหลักโภชนาการ 		

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ และมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังจากที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว เพื่อแก้ไขปัญหาความล่าช้าของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันแก่สถานศึกษาทั่วประเทศ
๒. ขอความอนุเคราะห์กรมปศุสัตว์เร่งรัดกระบวนการจัดสรรสิทธิและพื้นที่จำหน่ายนมโรงเรียนให้รวดเร็วและทันต่อ การเปิดภาคเรียน และขอให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประสานความร่วมมือกับ สพฐ. ในการสื่อสารและประสานข้อมูลกับเขตพื้นที่ กรณีอาหารเสริมนมโรงเรียน
๓. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการอาหารกลางวัน และแสดงผลแบบทันที (real time) เช่น เวลาการโอนงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน

(๒) คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ..... จำนวน ๓ คณะ

เพื่อให้การขับเคลื่อนงานพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และชุมชน ตลอดจนถึง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายเลขานุการจึงได้จัดทำคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ..... จำนวน ๓ คณะ ดังนี้

(๒.๑) (ร่าง) คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนมาตรฐานอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

(๒.๒) (ร่าง) คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

(๒.๓) (ร่าง) คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษารูปแบบการติดตามและสานเสริมพลังแบบบูรณาการในระดับพื้นที่

ข้อเสนอ

จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

ข้ออภิปราย

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์ รองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เสนอให้ระบุตำแหน่งหรือความเชี่ยวชาญของผู้ทำงานที่เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ต่อไป และให้เพิ่ม “รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนทราบ” ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการทุกชุด

นางสาวสายพิณ โชติวิเชียร ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่ ๑ เพื่อที่จะนำไปขับเคลื่อนและขยายผลด้านมาตรฐานอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งเสนอว่า บทบาทหน้าที่การขับเคลื่อนด้านมาตรฐานการจัดการอาหารควรอยู่ในคณะกรรมการที่ ๑ เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ เสนอให้แก้ไขอำนาจหน้าที่ข้อที่ ๑ ในคำสั่งคณะกรรมการพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน เป็น “จัดทำแนวทางการพัฒนากำลังคนรองรับการพัฒนาระบบและกลไก เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับมีศักยภาพในการขับเคลื่อนงานอาหารและโภชนาการ”

นายสุรพล เจริญภูมิ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เสนอให้เพิ่มหน่วยงาน “สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด” เป็นผู้รับผิดชอบหลักในเขตพื้นที่ ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษารูปแบบการติดตามและสานเสริมพลังแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ เพื่อบูรณาการงานให้ครอบคลุมในระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ้ง ขอให้คณะกรรมการเดิมไว้ คือ “คณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน” เพื่อเป็นฐานข้อมูล (big data) ในการติดตามและประเมินผลด้านอาหารและโภชนาการ และนำไปสู่การขยายผลให้เป็นรูปธรรมต่อไป และขอให้เพิ่มผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เพื่อบูรณาการให้สามารถนำไปปฏิบัติงานให้เกิดความชัดเจนต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงาน...จำนวน ๓ คณะ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะทำงานขับเคลื่อนมาตรฐานอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

(๒) คณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

(๓) คณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน และที่แต่งตั้งเพิ่มเติมอีก ๑ คณะ คือ

(๔) คณะทำงานศึกษารูปแบบการติดตามและสานเสริมพลังแบบบูรณาการในระดับพื้นที่

พร้อมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ และผู้แทน สพฐ. ประสานผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบของคณะทำงานทั้ง ๔ คณะ ให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีจำนวนที่เหมาะสม และเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน พร้อมทั้งปรับปรุงหน้าที่และอำนาจให้การดำเนินงานเชื่อมโยงกันในแต่ละคณะ และเพิ่มการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน แล้วจึงเสนอต่อประธานอนุกรรมการฯ พิจารณาลงนามต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๔.๑ ผลการนำเกณฑ์มาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาขับเคลื่อนในสถานศึกษานำร่อง และ (ร่าง) กรอบการดำเนินงานในระยะถัดไปของคณะทำงาน คณะที่ ๑ และ ๓ นำเสนอโดย นางจกกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ

ความเป็นมา

■ ผลการนำเกณฑ์มาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาขับเคลื่อนในสถานศึกษานำร่อง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาภาคบังคับเป็นเวลา ๑๒ ปี อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการกำกับดูแลด้านอาหารและโภชนาการแก่เด็ก คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ได้พัฒนา “คู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา” ขึ้น ใช้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ แบบการมีส่วนร่วมระหว่างกระทรวง หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา เพื่อทดลองใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารของโรงเรียนที่สมัครใจนำร่อง ช่วงปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลัก ๕ มาตรฐาน ๒๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ : นโยบายและการบริหารจัดการของสถานศึกษา มี ๕ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑. การกำหนดนโยบายส่งเสริมด้านอาหาร โภชนาการและสุขภาพนักเรียน โดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๒. การขับเคลื่อนนโยบายด้านอาหารโภชนาการและสุขภาพนักเรียนสู่การปฏิบัติ

ตัวชี้วัดที่ ๓. การส่งเสริมผู้นำนักเรียนด้านอาหารโภชนาการและส่งเสริมสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่ ๔. การพัฒนาบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องด้านอาหารโภชนาการและสุขภาพนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ ๕. ระบบการบริหารการเงินและพัสดุเกี่ยวกับการจัดบริการอาหารนักเรียนมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๒ : การจัดการด้านความปลอดภัยอาหาร สุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อม มี ๘ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ สถานที่ยังบริโภคอาหาร สถานที่เตรียมปรุง ประกอบอาหาร

ตัวชี้วัดที่ ๒ อาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปรุง และการเก็บรักษาอาหาร

ตัวชี้วัดที่ ๓ ผลิตภัณฑ์ปรุงรสที่ใช้ในการประกอบอาหาร

ตัวชี้วัดที่ ๔ สุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่นๆ

ตัวชี้วัดที่ ๕ สุขลักษณะส่วนบุคคลของแม่ครัว และผู้สัมผัสอาหาร

ตัวชี้วัดที่ ๖ น้ำดื่ม / น้ำใช้ / น้ำแข็ง

ตัวชี้วัดที่ ๗ การตรวจสอบและการเก็บรักษาคุณภาพอาหารเสริม (นม)

ตัวชี้วัดที่ ๘ การเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลอาหาร

มาตรฐานที่ ๓ : การจัดการอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการและสารอาหารที่เด็กควรได้รับตามวัย มี ๕ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดอาหารกลางวันตามมาตรฐานโภชนาการ

ตัวชี้วัดที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพอาหารกลางวัน ด้านคุณค่าทางโภชนาการและลดหวาน มัน เค็ม

ตัวชี้วัดที่ ๓ การตรวจสอบอาหารว่าง ขนม เครื่องดื่ม ที่จัดบริการ และจำหน่ายในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๔ การส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม (เพิ่ม ผักผลไม้ ลดหวานมันเค็ม) โดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๕ การลดอาหารเหลือทิ้ง (Food waste)

มาตรฐานที่ ๔ : การจัดการเรียนรู้และปัจจัยแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์ มี ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เหมาะสม เอื้อต่อการมีวิถีชีวิตสุขภาวะ

ตัวชี้วัดที่ ๒ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเกษตรปลอดภัย และผลผลิตจากชุมชนในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม

มาตรฐานที่ ๕ : การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ มี ๓ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภคและการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ ๒ การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ และจัดทำระบบสารสนเทศ

ตัวชี้วัดที่ ๓ การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาภาวะทุพโภชนาการและการแก้ไขแบบมีส่วนร่วม

ข้อพิจารณา

๑. สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ๒ รุ่น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗๖ จังหวัด รวม ๖๔๔ โรงเรียน จาก ๓ สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔๑๗ โรงเรียน สังกัดองค์การปกครองท้องถิ่น ๑๖๗ โรงเรียน และสังกัดกรุงเทพมหานคร ๖๐ โรงเรียน

- รุ่นแรก จำนวน ๑๔๐ โรงเรียน

- รุ่นที่ ๒ จำนวน ๕๐๔ โรงเรียน

โรงเรียนทั้งหมดผ่านการอบรมและนำเกณฑ์มาตรฐานไปทดลองใช้ จากการติดตามผลการดำเนินงานและการลงพื้นที่เยี่ยมประเมิน ปรากฏผลดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัด ร้อยละ ๙๕ โดยมีแกนนำนักเรียนร่วมดูแลกันเอง คิดเอง สอนนักเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้และความตระหนักในเรื่องของสุขภาพ การรับประทานอาหารที่ถูกต้อง มีการออกกำลังกายที่เหมาะสมตามวัย และไม่รับประทานอาหารที่มีรสเค็มและหวานจัด อาหารมีไขมันมาก พร้อมทั้งไม่จำหน่ายน้ำอัดลม และขนมกรุบกรอบในโรงเรียน โรงเรียนได้มีโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาบุคลากรโดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู นักเรียน แม่ครัว ผู้รับจ้างปรุงประกอบอาหารแก่สถานศึกษา และผู้ปกครอง โดยได้เชิญนักโภชนาการและนักกำหนดอาหารของโรงพยาบาลชุมชน พยาบาลวิชาชีพจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) ส่วนในสถานศึกษาบางแห่งมีกิจกรรมจัดชั่วโมงส่งเสริมแกนนำนักเรียนได้สอนเพื่อนนักเรียนกันเอง หลายโรงเรียนได้จัดอบรมผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนให้มีความรอบรู้เรื่องอาหารและโภชนาการเพื่อให้สามารถดูแลบุตรหลานเองได้

มาตรฐานที่ ๒ ยังพบปัญหาหลายโรงเรียน เนื่องจากสถานที่ไม่เหมาะสม อุปกรณ์ ภาชนะ และช้อนส้อมมีไม่เพียงพอ ขนาดไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

สถานที่และบริเวณที่เตรียมปรุงประกอบอาหาร ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร สำหรับโรงอาหารในโรงเรียน (ตามกฎกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑) ซึ่งมีเกณฑ์สำคัญที่ต้องปฏิบัติ ๘ ข้อ พบว่า กิจกรรมที่โรงเรียนสามารถทำได้ก่อน คือ ปรับปรุงที่ล้างภาชนะ ถังขยะ ท่อระบายน้ำ และบ่อดักไขมัน ส่วนเรื่องการปรับปรุงโรงอาหารหรือสถานที่รับประทานอาหารต้องใช้งบประมาณ และแรงงานมาก ซึ่งบางแห่งต้องรองบประมาณจากภาครัฐ บางแห่งมีผู้บริจาคเงินงบประมาณและวัสดุช่วย โรงเรียนตามความสามารถของผู้บริหาร

การรักษาสภาพความสะอาด ๕ ส. หลักการ ๕ ประการสู่อาหารปลอดภัยตามหลักการของ องค์การอนามัยโลกและกฎกระทรวง การป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค มิให้เข้าไปปนเปื้อนในห้องครัว และโรงอาหาร การจัดให้มีช่องระบายอากาศ และมีแสงสว่างเพียงพอ เพดาน ผนัง และพื้นห้องครัว ยังมีปัญหาหลาย โรงเรียน โตะและเก้าอี้ไม่สะอาด ไม่ปลอดภัย และจำนวนไม่เพียงพอ

การปรุงประกอบและการเก็บรักษาอาหาร โรงเรียนมีความตระหนัก แต่ไม่มีงบประมาณ ยังไม่พร้อมที่จะจัดหาจัดซื้อวัตถุดิบทางการเกษตรที่ปลอดภัย โดยเฉพาะข้าว ไข่ พืชผัก และผลไม้ จากชุมชน ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน โรงเรียนผลิตเองได้น้อยมาก ต้องซื้อจากร้านชำ รถกับข้าว และตลาดทั่วไป ไม่มีชุด ทดสอบสารปนเปื้อน

สุขลักษณะส่วนบุคคลของแม่ครัวและผู้ช่วย ซึ่งเป็นผู้สัมผัสอาหาร ส่วนใหญ่ผ่านการอบรม และทราบวิธีปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหาร มีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยมีใบรับรองแพทย์จาก โรงพยาบาล นอกจากนี้ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการคอยกำกับดูแล หรือมีครูที่รับผิดชอบโครงการอาหาร กลางวันคอยดูแลสม่ำเสมอ แม่ครัวส่วนใหญ่ที่โรงเรียนจัดจ้างนั้นเป็นคนในท้องถิ่นที่รู้จักและไว้วางใจ มีบาง โรงเรียนที่มีการจ้างเหมาแบบปรุงประกอบอาหารจากภายนอก และยังขาดการตรวจสอบตามกฎกระทรวงฯ

การจัดการขยะ โดยการคัดแยกและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี มีภาชนะใส่ขยะที่แข็งแรง มั่นคง มีฝาปิดมิดชิด มีการเก็บล้างทำความสะอาดเป็นประจำ มีท่อหรือรางระบายน้ำที่มีสภาพดี ไม่แตกรั่ว ระบายน้ำทิ้งจากห้องครัว และที่ล้างภาชนะที่เหมาะสม อุปกรณ์ลงสู่ท่อระบายน้ำ หรือแหล่งบำบัดได้ดี และไม่ระบาย น้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ มีบ่อดักเศษอาหาร บ่อดักไขมันที่ใช่ การได้ดี ก่อนระบายน้ำเสียทิ้งท่อน้ำสาธารณะ และปฏิบัติตามเกณฑ์สุขาภิบาลอาหาร ซึ่งหลายโรงเรียนก็สามารถดำเนินการได้ มีบางโรงเรียนได้ทำกิจกรรมเรื่อง การรณรงค์ขยะ Recycle / Zero Waste และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับขยะได้รับรางวัลระดับจังหวัด / ระดับประเทศ ควรยกให้เป็นโรงเรียนตัวอย่างได้

ปัญหาที่ยังพบ ได้แก่ (๑) น้ำดื่มน้ำใช้ พบว่า บางโรงเรียนยังขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ที่ สะอาด ปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานน้ำบริโภคและสุขาภิบาลอาหาร (๒) อาหารเสริม (นม) ยังไม่เข้าใจวิธี เก็บรักษาคุณภาพให้เหมาะสมกับชนิดของนม และปัญหาได้รับนมล่าช้า

มาตรฐานที่ ๓ โรงเรียนต้องดำเนินการจัดการอาหารกลางวันให้มีคุณภาพ เด็กได้รับ สารอาหารครบตามมาตรฐานโภชนาการ ครบถ้วนเหมาะสมตามวัย ทั้งนี้ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือ Thai school lunch program ได้ดี เน้นการนำมาประยุกต์เข้ากับพืชผักท้องถิ่นตามฤดูกาลได้ สนับสนุนการ จัดซื้อวัตถุดิบที่ปลอดภัยจากชุมชน เสริมสร้างพฤติกรรมบริโภคผักผลไม้ที่ปลอดภัยหลากหลายแก่นักเรียนอย่างน้อยได้สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง แต่ยังมีหลายโรงเรียนยังมิได้ปรุงประกอบตามที่จัดทำไว้ ยังอาศัยความถนัดความชำนาญ

ของแม่ครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจ้างเหมาปรุงประกอบอาหารจากภายนอกโรงเรียน ขาดการตรวจสอบ ทั้งคุณภาพและความปลอดภัย ปริมาณที่เพียงพอ และการจับคู่ประเภทอาหารเพื่อให้ได้สารอาหารครบถ้วน หลากหลาย

การตรวจสอบคุณภาพอาหารกลางวัน ด้านคุณค่าทางโภชนาการ และลดหวาน มัน เค็ม โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ ซึ่งองค์ประกอบคณะกรรมการก็มีความหลากหลาย เช่น คณะครู คณะนักเรียนที่เป็นทั้งสถานนักเรียน นักเรียนแกนนำ บางแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมหรือสังเกตการณ์ด้วย บางแห่งใช้ตัวแทนผู้ปกครอง หลังจากตรวจสอบแล้ว ได้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาและครูที่รับผิดชอบและแม่ครัวทราบเพื่อปรับปรุงด้วย

การสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน บางโรงเรียนได้มีการสำรวจเกี่ยวกับอาหารกลางวัน เมนู รสชาติ ขนมห และผลไม้ ที่นักเรียนต้องการรับประทานหรือไม่อยากรับประทาน เพื่อแจ้งให้ครูโภชนาการและแม่ครัวทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข การสำรวจอาจสำรวจภาคเรียนละ ๑ ครั้ง หรือตามความเหมาะสมของสถานศึกษา โดยจัดบอร์ดให้นักเรียนติดดาว หรือใช้ Tablet ให้นักเรียนกดส่งทาง Google form

การลดอาหารเหลือทิ้ง (Food waste) ขยะอาหารเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น นักเรียนไม่ชอบเมนูอาหาร ไม่รับประทานผักบางชนิดและเนื้อสัตว์ต่างๆ ปริมาณอาหารมากไป ส่วนมากนิยมถูกขึ้นทอด ไส้กรอกทอด ปีกไก่ทอด ไอศกรีม และ ขนมกรุบกรอบ เมื่อนักเรียนไม่รับประทานอาหารตามสัดส่วนและเหลือทิ้ง ทำให้ได้รับอาหารที่ไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เหมาะสม เอื้อต่อการมีวิถีชีวิตสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศด่วนที่สุดที่ ศธ ๐๔๑๘๘/ว๒ ๖๖ เรื่อง ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วย การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเพื่อส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนงดดื่มน้ำอัดลม น้ำหวานที่มีรสหวานจัด ขนมกรุบกรอบที่มีโซเดียมสูง มีการเรียนรู้เกี่ยวกับฉลากโภชนาการด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เกมส์ เพลง และนิทรรศการ

มาตรฐานที่ ๔ โรงเรียนได้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนตามห่วงโซ่อาหารจากถาดอาหารไปยังต้นน้ำ คือ ผลิตผลทางการเกษตร ทั้งพืชและสัตว์ สัตว์ปีก เช่นไข่ไก่ ไข่เป็ด การปรุงประกอบอาหาร การใช้โปรแกรมจัดเมนูอาหารเองได้ (เรียนรู้โปรแกรม TSL) คุณค่าสารอาหารที่เหมาะสมกับวัย การป้องกันการปนเปื้อนในอาหารตามหลักสุขาภิบาลและสุขวิทยาผู้สัมผัสอาหารจนถึงการตักอาหาร และการนำขยะอาหารไปผลิตพลังงานในการรดน้ำผัก รวมถึงการทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น นำไปเชื่อมโยงกับวิชาวิทยาศาสตร์ สุขศึกษา พลศึกษา การสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และศิลปวัฒนธรรมทางอาหาร

มาตรฐานที่ ๕ การเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคและการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ปฏิบัติตนด้านโภชนาการในการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น (๙ ขวบ) หรือไม่ สอนให้นักเรียนได้บริโภคอาหารที่ถูกต้องตามวัย ดูแลตนเองด้านน้ำหนักและส่วนสูง นอกจากนี้ ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ เพื่อการมีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม จากการสุ่มสำรวจ พบว่า นักเรียนระดับชั้น ป.๔-๖ จำนวน ๙๙ / ๑๓๓ คน สามารถปฏิบัติได้ดี

การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ และการจัดทำระบบสารสนเทศ พบว่า หลายโรงเรียนมีอุปกรณ์เครื่องชั่งน้ำหนัก-วัดส่วนสูง ไม่ถูกต้องเที่ยงตรง ไม่สามารถวัดค่าเป็นจุดทศนิยมได้ จึงทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการคัดกรองนักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่มีภาวะเสี่ยงทุโภชนาการ ทีมพี่เลี้ยงและต้นสังกัดไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลนี้ได้ จึงทำให้การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาภาวะทุโภชนาการและการแก้ไขแบบการมีส่วนร่วมทำได้ไม่เพียงพอ

สรุปข้อมูลจากการประเมินตนเองของโรงเรียน จากรายงาน ๓๐๐ โรงเรียน ผ่านเกณฑ์มาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่	ร้อยละที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๑	๙๘
๒	๙๖
๓	๙๕
๔	๙๕
๕	๙๓

หมายเหตุ โรงเรียนที่ไม่ผ่านมาตรฐาน อาจเกิดจากการไม่บันทึกโปรแกรม

รายงานภาวะโภชนาการในเด็กนักเรียน อ้างอิงข้อมูลรายงาน platform เด็กไทยแก้มใส ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ปีการศึกษา	นร.ทั้งหมด	พอม	ค่อนข้างพอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	เริ่มอ้วน+อ้วน
๒๕๖๔	๒๕,๖๙๒	๑,๒๖๓	๑,๕๒๔	๑๗,๓๕๒	๑,๔๐๓	๑,๙๘๗	๑,๖๖๗	๓,๖๕๔
	ร้อยละ	๔.๙	๕.๙	๖๘.๑	๕.๓	๖.๑	๕.๔	๑๑.๔
๒๕๖๕	๑๕,๓๔๕	๖๘๔	๑,๐๑๖	๑๐,๑๓๖	๘๖๙	๑,๐๖๖	๑,๐๖๒	๒,๑๒๘
	ร้อยละ	๔.๗	๖.๘	๖๗.๒๐	๕.๘	๖.๒	๖.๓	๑๒.๕๐

๒. เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนและชุมชน สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนสามารถสรุปผลได้ชัดเจนในสถานการณ์ปกติ และวางระบบรองรับในภาวะวิกฤตได้ทุกมิติ จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๒.๑ มอบคณะทำงาน คณะที่ ๑ ทบทวนและปรับปรุงคู่มือมาตรฐานที่อาจมีความซ้ำซ้อนของเกณฑ์ย่อย และจัดทำแนวปฏิบัติอย่างง่าย พร้อมทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนเข้าใจนำไปใช้ได้ถูกต้อง มีความเที่ยงตรงของการวัด และมีการทดสอบก่อนนำไปพัฒนาเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ การส่งเสริมให้โรงเรียนนำเกณฑ์มาตรฐานการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ไปดำเนินการ โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

๒.๓ ความต่อเนื่องของนโยบายและการพัฒนาระบบการจัดการอาหารและโภชนาการที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐาน กรณีที่โรงเรียนมีการเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๔ ประสานศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เพื่อขอความอนุเคราะห์เปิดระบบสารสนเทศที่ไม่เป็นชั้นความลับส่วนบุคคล ให้ทีมพี่เลี้ยงและผู้ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนให้สามารถเข้าถึง เช่น โปรแกรม Thai School Lunch ข้อมูลสรุปผลการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ เพื่อให้คำแนะนำในการคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงร่วมกันได้

ข้อเสนอ

จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้ออภิปราย

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นางสาวพจนา เหลือโกศล ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ให้ความเห็นว่า การประเมินผลการดำเนินงานจากการลงพื้นที่สุ่มเยี่ยมโรงเรียน ในประเด็นความปลอดภัยอาหาร ควรรายงานผลของผลผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยที่สอดคล้องกับเมนูอาหารของโรงเรียน เพื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ดำเนินการแก้ไขและเชื่อมโยงวัตถุดิบปลอดภัยเข้าสู่โรงเรียนต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ้ง เสนอให้ผู้ประเมินเขียนรายงานผลการประเมินโดยแยกประเด็นให้ชัดเจน เนื่องจากอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ เช่น “สุขาภิบาลอาหารและน้ำ และห้องน้ำห้องส้วมไม่ผ่านเกณฑ์ มีความเสี่ยง” เนื่องจากมีเกณฑ์มาตรฐานไม่เหมือนกัน การเขียนในลักษณะดังกล่าวจึงอาจทำให้เข้าใจผิดว่าผลการประเมินด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำไม่ผ่านเกณฑ์ไปด้วย

นายสันติ นาวิสัมพันธ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ตำบลลานางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้ข้อมูลว่า ปัญหาที่พบในพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ครูมีภาระหน้าที่มากเกินไปจึงเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการงานได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และเกษตรกรในพื้นที่ยังคงเป็นเกษตรกรเชิงพาณิชย์ ซึ่งต้องใช้เวลาในการส่งเสริมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นเกษตรปลอดภัยและยั่งยืนต่อไป

ประธานคณะกรรมการ กล่าวเสริมว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาหารและโภชนาการของเด็กนักเรียน เพื่อเร่งแก้ไขปัญหากลางได้ข้อจำกัดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ต่อไป

นางสุเปีย เจริญศิริวัฒน์ ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ให้ข้อมูลว่า ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีการยืนยันตัวตนของผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลระบบโปรแกรม Thai School Lunch และ KidDiary เมื่อยืนยันตัวตนเรียบร้อยแล้ว ครูจะสามารถใช้โปรแกรมได้ตามปกติ ปัจจุบันมีโรงเรียนที่ได้รับการอนุญาตแล้วกว่า ๓๔,๐๐๐ แห่ง นอกจากนี้ ยังเปิดระบบ dashboard เพื่อให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง โดยประกอบด้วย การจัดเมนูอาหารของโรงเรียน คุณภาพอาหารรายสัปดาห์ รวมถึงภาวะโภชนาการของนักเรียนที่มีมากกว่า ๗ ล้านคน เป็นต้น

นางสาวชนัญญา เลิศสุโกชวณิชย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย ให้ข้อคิดเห็นว่า จากผลการดำเนินงานประเด็นปัญหาและอุปสรรค “ไม่มีการตรวจสอบสถานที่ปรุงประกอบอาหารของผู้รับจ้างเหมาอาหารโรงเรียนจากภายนอก” ตามกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้รับจ้างเหมาต้องขอใบอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องอบรมผู้สัมผัสอาหารก่อนดำเนินการ ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์กองสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม (อปท.) ที่เป็นผู้รับผิดชอบทำการตรวจสอบติดตามและเฝ้าระวังต่อไป นอกจากนี้ เสนอให้เพิ่มรายชื่อผู้แทนกองสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม (อปท.) ในคณะทำงานที่ ๑ และ ๔ เพื่อช่วยขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

นายอารยะ โรจนวานิชชากร มีข้อสังเกตว่า ผลการประเมินการดำเนินงานดังกล่าว ยังมีรายละเอียดไม่เพียงพอ ทำให้สะท้อนภาพปัญหาได้ไม่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเสนอให้ปรับปรุงโดยเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลให้ชัดเจนและตรงประเด็น เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

นางปิยะดา ประเสริฐสม เสนอให้พิจารณาทบทวนเกณฑ์มาตรฐานของคณะทำงาน คณะที่ ๑ ประเด็นความซ้ำซ้อนกับเกณฑ์มาตรฐานของโครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี และโครงการอื่นที่มีการดำเนินการอยู่ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานที่เสนอมา โดยผนวกกับมาตรฐานที่มีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเพิ่มเกณฑ์มาตรฐานใหม่

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติ

๑. รับทราบ (ร่าง) แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนากลไกชุมชนและท้องถิ่นขับเคลื่อนระบบอาหารและโภชนาการเพื่อคุณภาพเด็กวัยเรียนในพื้นที่เป้าหมาย ๙ จังหวัด (กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นครปฐม อุตรดิตถ์ เชียงราย อุบลราชธานี ยโสธร สงขลา และพัทลุง) จาก ๔ ภูมิภาค และโรงเรียนนำร่องเชิงระบบ จาก ๕ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน บุรีรัมย์ สุรินทร์ ขอนแก่น โดยมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ

๒. มอบหมายให้ สพฐ. ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ประสานและแจ้งหน่วยงานทุกสังกัดที่เกี่ยวข้องทราบและส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนพิจารณานำเกณฑ์มาตรฐานการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ รวบรวมแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในแต่ละด้านของการบริหารจัดการอาหารกลางวันและโภชนาการในโรงเรียน เพื่อเป็นต้นแบบที่ระดับประเทศสำหรับโรงเรียนอื่นๆ ทั้งนี้ให้นำเสนอต่อที่ประชุมในการประชุมครั้งต่อไป

▪ (ร่าง) กรอบการดำเนินงานในระยะถัดไปของคณะทำงาน คณะที่ ๑ และ ๓

ความเป็นมา

จากผลการดำเนินงานพัฒนาคู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการ นำไปสู่การขับเคลื่อนในสถานศึกษานำร่องในช่วงปีที่ผ่านมา พบว่า เกณฑ์มาตรฐานมีข้อซ้ำซ้อน และยากแก่การนำไปปฏิบัติ ในโรงเรียนหลายแห่ง ขาดความเข้าใจที่ชัดเจน และไม่มีระบบการติดตามประเมินผลในระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ จากหน่วยจัดการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทตามกฎหมาย การกระจายอำนาจตามกฎหมาย สาธารณสุขและที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อพิจารณา

มูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ จึงเห็นสมควรจัดทำโครงการพัฒนากลไกชุมชนและท้องถิ่นขับเคลื่อนระบบอาหารและโภชนาการเพื่อคุณภาพเด็กวัยเรียน ในพื้นที่เป้าหมายเพื่อเป็นต้นแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายหลัก

๑. เพื่อให้เกิดรูปแบบสภาพอาหารและโภชนาการของท้องถิ่น หรือระบบอาหารชุมชน ที่มีความเข้มแข็งสามารถจัดการระบบอาหารชุมชน และส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในพื้นที่ที่ท้องถิ่นรับผิดชอบ ให้มีพันธกิจเป็นไปตามมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. เพื่อให้เกิดรูปแบบของกลไกการติดตามและสานเสริมพลังแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาแบบครบวงจร

๓. เพื่อให้เกิดโรงเรียนต้นแบบที่มีระบบการจัดการอาหารที่ดีต่อสุขภาพนักเรียน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น รพ.สต. และผู้ปกครอง

๔. เพื่อให้เกิดจังหวัดต้นแบบการจัดการอาหาร โภชนาการ และสุขภาพ สำหรับเด็กปฐมวัยจนถึงวัยเรียนในสถานศึกษา โดยกระบวนการของท้องถิ่น รพ.สต. โรงเรียน และครอบครัวต้นแบบในการปลูกฝังพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่เหมาะสมต่อสุขภาพ ที่มีความเชื่อมโยงกัน ป้องกันการขาดสารอาหารและโรคอันเนื่องมาจากอาหารและโภชนาการบกพร่องในเด็ก

มาตรการในการดำเนินงาน

๑. พัฒนาเครื่องมือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติและบรรลุตามเป้าหมายหลัก

๒. สร้างผู้นำท้องถิ่น ผู้นำด้านการศึกษา ผู้นำการขับเคลื่อนระบบสุขภาพในพื้นที่แบบสานเสริมพลัง โดยมีระบบการเชิดชูเกียรติ

๓. พัฒนาทีมพี่เลี้ยงให้มีศักยภาพในการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา รวมทั้งการคัดกรองเด็กกลุ่มเสี่ยง

๔. จัดการระบบเชื่อมต่อการจัดการอาหารปลอดภัยจากชุมชนสู่โรงเรียน มีการพัฒนาระบบข้อมูลการผลิตให้สัมพันธ์กับกลุ่มผู้บริโภค เชื่อมโยงระบบสื่อสารการจัดการวัตถุดิบจากชุมชนสู่โรงเรียน และการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าระดับตำบล

๕. พัฒนาระบบการจัดการความรู้และสร้างการมีส่วนร่วม มีการสื่อสารข้อมูลระหว่างกันอย่างกว้างขวางและง่ายต่อการเข้าถึง ระหว่างท้องถิ่น แกนนำชุมชน ครอบครัว โรงเรียน และศพด.

๖. กระตุ้นการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศสุขภาพนักเรียนรายบุคคล ทุกระดับชั้น เพื่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียนทั้งในระดับโรงเรียน ระดับเขตการศึกษา และระดับท้องถิ่น

กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่จังหวัดน่าน ในการจัดการเชิงระบบ ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน บุรีรัมย์ สุรินทร์ ขอนแก่น

การคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ มาจาก ๙ จังหวัด ๔ ภูมิภาคตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของ สสส. ในการสนับสนุนทุนการพัฒนา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นครปฐม อุตรดิตถ์ เชียงราย อุบลราชธานี ยโสธร สงขลา และพัทลุง และโรงเรียนจาก ๕ จังหวัดน่านเชิงระบบ คือ เชียงใหม่ น่าน บุรีรัมย์ สุรินทร์ ขอนแก่น

การนำเสนอข้อมูลจากภาคีแกนนำสถาบันการศึกษา และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่น่าน ๕ จังหวัด จากบทเรียนนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนต่อไป ดังนี้

- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดย ผศ.ดร.สุพจน์ บุญแรง
- สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จ.น่าน โดย ผศ.ดร.ธัญศิรินทร์ ณ น่าน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดย ดร.พวงเพชร พิมพ์จันทร์ และ ทพญ.จินดา พรหมทา รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำดวน จ.สุรินทร์

- สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดย ดร.เขาวลิต สิมสวย

- นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนางรอง อ.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ โดย นายสันติ นาวิ

สัมพันธ์

ข้อเสนอ

จึงขอเสนอที่ประชุมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงาน และเห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนงานที่ได้ดำเนินการมาแล้วให้สาธารณชนทราบ โดยอาจจัดในรูปแบบเวทีเสวนา เพื่อเป็นการเรียนรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบอาหารและโภชนาการ ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะทำงานแต่ละคณะดำเนินการตามบทบาท

หน้าที่ที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะกรรมการฯ และบูรณาการการทำงานของคุณะทำงานทุกคุณะให้สอดคล้องกัน
อย่างมีประสิทธิภาพ

**วาระที่ ๔.๒ ผลการดำเนินงานของคุณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการ และ
(ร่าง) กรอบการดำเนินงานในระยะถัดไปของคุณะทำงาน คุณะที่ ๒**

นำเสนอโดย ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย

ความเป็นมา

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคุณะกรรมการอาหารแห่งชาติเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้
แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ๔ คุณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่
๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อ
สร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี (อาหารศึกษา) และ ๔) คณะกรรมการขับเคลื่อน
ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งขับเคลื่อนงานตามกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ๒๐ ปี พ.ศ.
๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ มีแผนปฏิบัติการด้านการจัดการอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และ
ภายใต้คณะกรรมการด้านที่ ๓ อาหารศึกษา มีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนคนที่มีภาวะทุพโภชนาการ (ขาดและเกิน
ขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการด้านโภชนาการระดับชาติ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติ
การด้านโภชนาการแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ โดย
คุณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนแต่งตั้งขึ้นภายใต้
คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี (อาหาร
ศึกษา) ประกอบด้วยคุณะทำงาน ๓ คุณะ ได้แก่

๑) คุณะทำงานมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา มีมูลนิธิสร้างเสริม
วิถีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ (มอส.) เป็นแกนหลัก

๒) คุณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน มีสำนักโภชนาการ
กรมอนามัย เป็นแกนหลัก

๓) คุณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน มี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นแกนหลัก

สำหรับการขับเคลื่อนงานภายใต้แผนที่ยุทธศาสตร์ด้านโภชนาการแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ.
๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มวัยมีภาวะโภชนาการดี สามารถดูแลตนเองด้านอาหารและโภชนาการได้
เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่
เกี่ยวข้องกับคุณะอนุกรรมการชุดนี้ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การอภิบาลระบบงานโภชนาการทุกกลุ่มวัยอย่างยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ ๓ ภาควิ
เคราะห์เป็นหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนงานโภชนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมวิถีการบริโภคเพื่อสุขภาพ เป้าประสงค์ที่ ๖ ประชาชนทุกกลุ่มวัย มี
ความรู้ด้านอาหารและโภชนาการเพื่อสุขภาพ และเป้าประสงค์ที่ ๗ วัยเรียนวัยรุ่น วัยทำงานและผู้สูงอายุ มี
ภาวะโภชนาการที่ดีทุกช่วงวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อโภชนาการที่ดี เป้าประสงค์ที่ ๘ ผู้ผลิต
ผู้ประกอบการด้านอาหารและชุมชนมีความรู้และทักษะด้านอาหารและโภชนาการที่เหมาะสม เป้าประสงค์ที่ ๙

สังคม ชุมชน องค์กร มีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาหารและโภชนาการให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ทั้งนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องมากที่สุดในการขับเคลื่อนงานในคณะอนุกรรมการชุดนี้ โดยมีโครงการสำคัญ เช่น โครงการส่งเสริมการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และชม โครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี โครงการเงินอุดหนุนอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และอาหารกลางวัน เป็นต้น และในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ โครงการขับเคลื่อนมาตรการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลดการบริโภคอาหารที่มีไขมัน น้ำตาล โซเดียมสูง อีกทั้งกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้ขับเคลื่อนงานตามประเด็นข้อเสนอจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ข้อเสนอแนะเรื่องการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก โดยมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ข้อ ๒ กรณีการขาดนักโภชนาการชุมชนในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศได้ให้กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้นักโภชนาการศูนย์อนามัย และนักโภชนาการโรงพยาบาลในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง โดยมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่คำนึงถึงอาหารท้องถิ่นตามวัฒนธรรม โดยคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน มีหน้าที่ในการจัดทำแนวทางรองรับการพัฒนาและกลไกให้บุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการขับเคลื่อนงานอาหารและโภชนาการ สนับสนุนการใช้มาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และการขับเคลื่อนงานโภชนาการชุมชน รวมไปถึงจัดทำข้อมูลความต้องการเพิ่มกรอบอัตรากำลังคน/การผลิตและพัฒนาบุคลากร / หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน และชุมชนแบบครบวงจร อีกทั้งจัดทำแนวทางปฏิบัติและแนวทางการประเมินผู้รับการพัฒนาสำหรับนักโภชนาการและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้รับผิดชอบงานโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน จึงได้มีการประชุมหารือผู้เกี่ยวข้อง ประเด็นติดตามความก้าวหน้า นักโภชนาการชุมชน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่นเห็นความสำคัญในการกำหนดตำแหน่ง การวิเคราะห์ตามลำดับความสำคัญตามแผนอัตรากำลัง วิเคราะห์ภารกิจ และงบประมาณ โดยสรุปดังนี้

๑. ประเด็นติดตามความก้าวหน้า นักโภชนาการชุมชน ได้มีการจัดประชุมจำนวน ๔ ครั้ง วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ พบว่าการกำหนดตำแหน่งได้น้อยมาก มีสาเหตุจาก

๑.๑ ถึงแม้จะมีกรอบตำแหน่ง แต่ขึ้นกับแต่ละท้องถิ่นในการกำหนดตำแหน่ง การวิเคราะห์ตามลำดับความสำคัญตามแผนอัตรากำลัง วิเคราะห์ภารกิจ และงบประมาณ

๑.๒ การกำหนดตำแหน่งขึ้นอยู่กับงบประมาณ ข้อจำกัดในการจ้างของท้องถิ่นจะถูกจำกัดด้วยกฎหมายเรื่องงบประมาณการจ้าง ต้องไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ

๑.๓ ท้องถิ่นยังมีตำแหน่งอื่นลักษณะงานใกล้เคียงกับนักโภชนาการและโภชนาการ คือ ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข

๒. พัฒนาศักยภาพทีมพี่เลี้ยง สำนักโภชนาการ กรมอนามัยร่วมกับคณะทำงานที่ ๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพทีมพี่เลี้ยงเพื่อการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา เมื่อวันที่ ๙-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีบุคลากรด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และส่วนท้องถิ่น เข้าร่วมการประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๑๙ คน

๓. พัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาสำหรับครู โดยได้ตั้งคณะทำงานย่อยประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน นักวิชาการด้านการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารปลอดภัย ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการสำหรับครู

๔. ศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตร ฯ ฉบับครู ศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการสำหรับครูร่วมกับโรงเรียนนำร่อง

๕. พัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียน โดยพัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการ สำหรับเจ้าหน้าที่ (สาธารณสุขศึกษา ส่วนท้องถิ่น) ผู้สัมผัสอาหาร อสม.ผู้ปกครอง และนักเรียน

ผลการติดตามการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ (คำสั่ง สพฐ.ที่ ๔๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕) สำนักโภชนาการลงพื้นที่ร่วมกับ สพฐ. ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และ วันที่ ๘ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๙ จังหวัด ๑๘ โรงเรียน โดยได้ข้อมูลการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และภาวะโภชนาการของนักเรียน จำนวน ๘ โรงเรียน พบว่าภาวะโภชนาการของนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

- พบภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนเกินค่าเป้าหมาย (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดไว้ไม่เกิน ร้อยละ ๑๐)
- การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ทั้งวิธีการและมาตรฐานที่วัดส่วนสูงไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีการแปลผลภาวะโภชนาการ หรือใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตที่ไม่เป็นเกณฑ์ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๔) มาใช้ในการแปลผลรวมไปถึงการวางแผน
- การจัดอาหารไม่เป็นไปตามมาตรฐานอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนไทย การตักอาหารไม่เหมาะสมตามวัย พบดักข้าว-แป้งมาก ผักผลไม้ไม่เพียงพอ
- มีการจำหน่ายอาหารที่ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เพียงพอถึงร้อยละ ๗๗ โดยที่พบส่วนใหญ่ เช่น บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขนมกรุบกรอบ ไอศกรีม น้ำหวานของทอด
- โดยสรุปจากการติดตาม พบว่า บุคลากรมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ แต่ภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เชิงระบบของการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

นอกจากนี้ ข้อมูลคุณภาพการวางแผนการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนจากระบบแสดงผลคุณภาพอาหารกลางวันในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ จัดทำโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ซึ่งขอสุ่มจังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๖ (เฉพาะประถมศึกษา) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่วางแผนการจัดอาหารกลางวันผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ยังไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานอาหารกลางวัน ซึ่งอาจเกิดจากการขาดความรู้หรือความเข้าใจในการวางแผนการจัดอาหาร ดังนั้น แนวทางในการดำเนินงานต่อไปของคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน ยังคงมุ่งเน้นให้ครูและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนมีความรู้และทักษะในการจัดการด้านอาหารและโภชนาการได้อย่างถูกต้อง กรมอนามัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาสำหรับครู และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้แก่ เจ้าหน้าที่ (สาธารณสุขศึกษา ส่วนท้องถิ่น) ผู้สัมผัสอาหาร อสม.ผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมกับการศึกษาประสิทธิผลของการทดลองใช้หลักสูตร ฯ ฉบับครู และศึกษาหาแนวทางในการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงหลักสูตร ฯ ต่อไป

ข้อพิจารณา

๑. กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข บูรณาการการเรียนการสอนด้านอาหารและโภชนาการเข้ากับสาระการเรียนรู้

๒. กระทรวงศึกษาธิการและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีกลไกในการกำกับติดตามการใช้โปรแกรม Thai School Lunch และการจัดอาหารกลางวันให้ได้ตามมาตรฐาน

๓. กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ควรร่วมกัน กำกับ ติดตามการดำเนินการอาหารกลางวันและการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการในโรงเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนขับเคลื่อนงาน

๔. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเร่งผลักดันให้เกิดนักโภชนาการชุมชน เพื่อเป็นทีมพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนในการจัดอาหารและโภชนาการสำหรับนักเรียน

ข้อเสนอ

จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้ออภิปราย

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นายพนัส บุญวัฒนสุนทร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สพฐ. กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ สพฐ. ยินดีที่จะบูรณาการการดำเนินการและกำกับติดตามในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ้ง ให้ความเห็นว่า ควรให้ครูได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Thai School Lunch อย่างทั่วถึง เพื่อเตรียมความพร้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และเสนอให้ทบทวนหลักสูตรอาหารและโภชนาการ รวมถึงการใช้โปรแกรม Thai School Lunch / KidDiary โดยผนวกเข้าไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนแก่นิสิต นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติหน้าที่จริง

ประธานอนุกรรมการ เสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่นิสิต นักศึกษา ในการเตรียมความพร้อมที่จะประกอบอาชีพต่อไป

นายสมโชค คุณสนอง เสนอให้เพิ่มบทบาทหน้าที่การพัฒนาหลักสูตรอาหารและโภชนาการ และการผนวกเข้าในหลักสูตรการเรียนการสอนแก่นิสิต นักศึกษา ในขณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน ที่จะมีการแต่งตั้งใหม่ด้วย

นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ เสนอให้เร่งพัฒนาศูนย์กลางในการถาม-ตอบ (call center) เรื่องการใช้โปรแกรม Thai School Lunch / KidDiary หรือข้อคำถามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นางปิยะดา ประเสริฐสม เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้อบรมการใช้งานโปรแกรม Thai School Lunch / KidDiary ให้เป็นแบบ e-learning เพื่อให้ครูสามารถนำไปศึกษาและทบทวนได้ด้วยตนเอง

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข บูรณาการการเรียนการสอนด้านอาหารและโภชนาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รวมถึงพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนให้บูรณาการเรื่องการเรียนรู้การสอนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน

(๒) มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ โดย สพฐ. และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระตุ้นและติดตามการใช้โปรแกรม Thai School Lunch (TSL) และการจัดอาหารกลางวันให้ได้ตามมาตรฐาน และพัฒนาระบบ e-learning และแนวข้อสอบเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม TSL เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดอาหารกลางวันที่เหมาะสม โดยขอความอนุเคราะห์ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ e-learning และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(๓) ขอความร่วมมือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพิ่มเติมเนื้อหาการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักการจัดอาหารกลางวันตามหลักโภชนาการ ในหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์

(๔) มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันกำกับ ติดตามการบริหารจัดการอาหารกลางวัน และการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการในโรงเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนขับเคลื่อนงานต่อไป

(๕) มอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งผลักดันให้เกิดนักโภชนาการชุมชน เพื่อเป็นทีมพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนในการจัดอาหารและโภชนาการสำหรับนักเรียน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

วาระที่ ๕.๑ นัดหมายการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน ครั้งต่อไป

มติที่ประชุม

มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานนัดวันประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนครั้งถัดไป ภายในเดือนกันยายน

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ น.

นางสาวมยุรี ดิษย์เมธาโรจน์
นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี
นางสาวสายพิณ โชติวิเชียร
ผู้ตรวจรายงานการประชุม